

барашвілі (як припускає авторка, перше Лесине кохання) та її дивакуватий чоловік Климентій Квітка. Красень Нестор квартирував у родини Косачів і був емоційно близьким юній Ларисі. Шлюб з Климентієм - вимушена акція двох хворих людей, що допомагали один одному у спробі жити. Безумовно, ці стосунки не були такими вирішальними для творчості й долі, як з Мержинським, однак їх психологічні нюанси, сформульовані п'єсою, багато додають до розуміння Лесиної натури.

Формальним організатором дійства виступає постать драматурга (П.Миронов), що включає глядача в процес творення вистави. І хоч вона представлена у все ще романтичному ореолі геніальності, все ж конструктивно скеровує драматичний розвиток. Допомагають автору П'єро - ангел плачу (Т.Карпінська) та Арлекін - ангел сміху

Лєся Українка

(М.Бондар). Саме їх участь символізує й увиразнює ключові моменти вистави. Однак сцени можливих життєвих ситуацій і діалогів, напевно, найбільш вдалі й обгрунтовані. Ніцшеанські надбудови

(про три перетворення духа) й "коментарі" П'єро та Арлекіна інколи важкувато лягають на природню легкість конкретних відносин.

Безвідносно до стилістичних і жанрових особливостей п'єс про Лєсю Українку варто стверджувати, що розуміння й співучасті досягнуто. "Згублений світ" її життя віднайдений у сучасних формах творчості. Лєся (Людмила Лимар, Світлани Ватаманюк, Світлани Руїс) прийшла до нас Жінкою чутливою, розумною, принадою, здібною, закоханою, Жінкою, на яку чекають завжди і скрізь. Така чудесна трансформація сприятиме й переосмисленню творчості Лєсі, віднайденню тієї зворушливої людяності й невразливої сили, які лишила вона нам. Тому поява й функціонування трьох вистав про Лєсю важливі й сподівані не лише в театральному, а й культурному житті сьогодення.

КІНО
ТЕАТР

**Мистецька
хроніка**

**Виставка в
Харківському театрі
імені Т.Г.Шевченка**

Українські театри, яким ще належать непогані приміщення, змушені все частіше віддавати їх в оренду - в кращому випадку для брата-гастролера, в гіршому - пускати до храму торгашів.

У славетному Харківському театрі імені Т.Г.Шевченка дедалі частіше виступають російські зірки і, відповідно, рідше йдуть власні вистави. В ті дні, які довелося провести в Харкові, у шевченківців гостювали вахангівці. Харківські театромани все більше розчаровуються в знаменитих московських артистах, які бувають там хоча й невеличкими сузір'ями, але досить часто. (Мабуть, з причин географічної близькості). Вони працюють у декораціях зі старих вистав місцевого театру, що їх харківські глядачі вивчили напам'ять - аж до криво забитого цвяшка в певному стільці - та вимагають

за це видовище добрих грошей.

З часу заснування театру його не здивуєш ніякими гастролерами. Про це свідчить постійно діюча виставка у фойє з фондів театрального музею при театрі. Виставка виконана на кошти, подаровані музею Нью-Йоркським товариством "Друзі Харкова". Її можна оглянути кожен вечір перед спектаклем, а щопоне-ділка і вдень. На стендах виставки майорять заголовки: "Мочалов у провінції", "Михайло Щепкін", "Комета дивної краси - чарівна Кадміна", "Гастролі зарубіжних артистів (Айра Олдрідж, Ернесто Россі, Елеонора Дузе, Сара Бернар)", "Гастролі російських артистів (Марія Савіна, Глікєрія Федотова, Поліна Стрепетова)". Серед фото-репродукція відомого портрета Стрепетової, виконаного І.Рєпіним. Рєпін, до речі, народився у Чугуєві, що побли-

зу Харкова, де функціонує музей художника.

Театральному ж музею минулого року виповнилося 25. Ініціатором заснування такого музею при театрі була, нині покійна, Юлія Гаврилівна Фоміна, яка працювала ще з Л.Курбасом. І хоча багато матеріалів свого часу було передано до Київського музею театрального, музичного та кіномистецтва, все ж фонди харківського музею досить цікаві й багаті.

Для самого театру минулий рік теж був ювілейним. Шевченківці святкували своє 75-річчя.

З 1910 року, коли театр очолив М.Синельников, він приніс Харкову славу першого театрального міста провінції в Російській імперії. Хочеться вірити, що в незалежній Україні театр не втрапить здобутих позицій.

Валентина ГРИЦУК